

DAO WO ICH GEBAORE BÈN

Zitterd - Gelaen - Bor
Jaorgank: 36 nr.: 61
Veurjaor 2023

VELDEKE - ZITTERD

Ich hawt van Zitterd

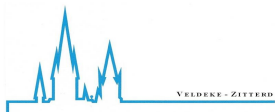
Ich hawt van Zitterd, sjtèdje aan de Keutelbaek,
dat sjone Zitterd, van de Phil en ouch de Paek.
Dao wo me kan geneite 't ganse jaor lank door,
En wo me zungk vanaaf oktober fien in koor;
Ich hawt van Zitterd, mit zien sjträötjes en de sjloes,
bie park en viever, **dao vuil ich mich thoes**,
en hie al oppe mèrt, bie Gemma en oppe wal,
kan ich 't vuile, Zitterd baoven al!

Ich hawt van Zitterd, mit de Kolleberg in zich,
dat leuke plaetsjke, dat is wo ich mich op sjpich;
dao wo de vastelaovend en den optoch gaon,
en de auw wiever same mit St. Joep besjtaon;
Dat is mien Zitterd, dat me al zolang bezingk,
Dae sjieke wal dao, **dae ós zo vööl sjpas toch bringk**,
St. Rosa zuut dat al, en geine sjaele kal,
ich kan 't vuile, Zitterd baoven al!

Ich hawt van Zitterd, zal dat ummer blieve doon,
zo greutsj op alles, bèn zo blie dat ich hie woon;
vanaaf de Sjtaasie door de Sjteivig loup ich gaer,
ge-neit hie ech van, deip van bènne in mien kaer,
dan door de Veursjtad, kóm ich röstig aangesjees,
en zeen dan kort bie, **lènks de Ligne, rechts 't Kleesj**
En kóm dan oppe Mèrt, geneit dao ech van al,
mien leif, sjoon Zitterd, Zitterd baoven al.

Melodie: Ik hou van Holland

Tekst: ©Cor Baltis2019

Inhawsopgaaf:

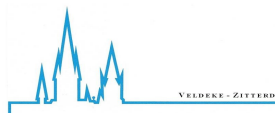

- Ich hawt van Zitterd,- Cor Baltus	p. 2
- Inhawsopgaaf	p. 3
- Veurwoord - Piet Deeder, Ralph Schaeken	p. 4
- 't sjóanste Beegs woord - Harrie Claessen	p. 5
- Ein Madeleine-momènt -Yolanthe Rademacher	p. 6
- Äöver 't sjlachte van verke in Beeg- Harrie Claessen	p. 8
- Ei Krutske - Cor Baltus	p.10
- Zittesje gezègkdes en sjpreuke - John Hertogh	p.12
- Taal - Hanneke Post	p.13
- Zittesje puzzel - Cor Baltis	p.14
- Van Berg nao Zitterd - Harry Strijkers	p.16
- Ein richtig Zittesj kèndj- Fieny Cals	p.18
- Beat keldesj in Zitterd - Fons Aolbèsj	p.20
- Nuuj oetgaaf	p.22
- Waat d'r te gebeure sjteit dit jaor	p.23
- Waat deit Veldeke Zitterd?	p.24
- Besjtuur en erelede Veldeke Zitterd	p.25
- Cultuurbewakesj van 't Zittesj	p.26
- Posters Sjtoumcursus Zittesj , Groot Zittesj Dictee	p.27

Redaksie: Christianne Bergman-Göttgens
Cor Baltis
Piet Deeder

Fotografie: Roger Claessen

Lay-out en opmaak: Harrie Claessen oet Beeg

Veurwoord

Leif Veldekevrunj

Hie sjrif eine blieje veurzitter a.i dae uch oze nuje veurzitter van de Veldeke krènk Zitterd maag veursjtèlle en waal d'n heer Ralph Schaeken. Ralph zit al saer vief jaor es gewaardeerd besjtuurslid aan ós taofel wo hae haet beweze dat de doelstèlling van Veldeke, 't beware en doorgaewe van ós dialek, hoog in zien vaan sjteit mit ó.a. zien waekelijks sjtökske op Facebook mit Zittesje oetdrökkinge, weurd en gezèkdes.

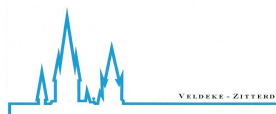
Nao vief jaor es veurzitter a.i. bèn ich dan ouch zo greutsj wie eine pin dat Ralph 't sjtekske van mich euvernump en ich weit zeker dat veer mit häöm eine veurzit-ter van formaat zulle kriege.

Piet Deeder.

Ich num 't sjtekske gaer euver van d'n heer Piet Deeder, al zal 't gans lestig waere eine veurzitter wie häöm te kènne evenare. Gaer maak ich van dees geleag ge-broek häöm van harte te bedanke veur 't völe werk dat hae haet verrich, de ver-gaderinge die hae op ein prettige maneier haet veurgezaete, en de activiteite die hae names Veldeke krènk Zitterd haet biegevoond en georganiseerd. Gelökkig haet hae aangegaeve dat hae gaer nog es actief besjtuurslid óngersjteuning wilt blieve gaeve, get wat zeer gewaardeerd wurt.

Ich zeen d'r nao oet óm same mit de anger besjtuurs- en euverige lede van Velde-ke krènk Zitterd, de taal en de cultuur van Zitterd, maar zeker ouch van de rón-d-jómlikkende plaatsje, te bevordere en wiejer te óntwikkele. Veer gaon wiejer mit d'r get sjoons van te make!

Ralph Schaeken.

't sjóanste Beegs woord

---

1. Awdènk - kolengruis
2. Smawt - plant aardige olie
3. Króaselle - kruisbessen
4. Sjlókke - snoepe
5. Häölentäöl - vliesbes
6. Pensenterger - sterke koffie
7. Duur - stier
8. Tawp aenj - doelloos rond lopen
9. Zoeremoos - zuurpruim
10. Väärsjneppig - haantje de voorste
11. Strónse - opscheppen
12. Battère - door het veld lopen
13. Görrig - het is me te flauw
14. Wiemerte - aalbessen
15. Kappesmoos – witte kool
16. Sjnaak- leuk jongetje
17. Breerke- poortje
18. Bleik – gazon
19. Fiene peuzel – iets lekkers
20. Zeivere- zeuren
21. Verpaalaasje - verwennen
22. Zawpens - Buik van vetrijke melk
23. Ièske - stuk poot van een varken
24. Kerzèt - krant
25. Kleefkes - waskneiper
26. Haemke - giletje (in 't Zittesj kammazeulke)
27. Kobbegewaef - spinnenweb
28. Rooivogel - vlinder
29. Augsbraoje - wenkbrauw
30. Loosje - horloge

Harrie Claessen

“De Zawpens” in Beeg

Ein Madeleine-momènt

Kent geer de oetdrökking “ein madeleine-momènt”?

Dat haet niks te make mit de herinnering aan ein sjoon maedje mit de naam Madeleine, noch mit 't bezuik aan Place de la Madeleine in Paries.

Om precies te zeen haet 't te make mit ein Frans kuikske, zach wie frisj gebakke cake in ein klein vörmke.

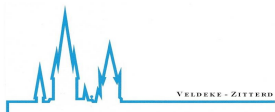
De bekende Franse sjriever Marcel Proust, noe alweier zo'n dikke 100 jaor dood, begint zien belangriekste oeuvre “à la recherche du temps perdu”, op zien Zittesj “op zuik nao de verlaore gegange tied” mit 't soppe van ein madeleine in ein tas thee. In éine sjlaag is hae mit zien ganse herinnering trök in d'n tied en hae wurt d'r blie van, went 't is ein sjoon herinnering.

Veer höbbe allenej waal 'ns zo'n madeleine-momènt. Opens ruuks te gans bewus eine geur dae dich trök vuiert nao ein fejn momènt in dien laeve. Ich koup waal 'ns extra Zwitsal shampoo, ouch al ben ich inmiddels oma en broek dat gaaroets neit mee, mer es ich 't ruuk bèn ich effe trök in d'n tied dat de kiendjes nog gans klein ware. Es mien kleinkindje op bezuik is, ken ich 't neit naolaote om aaf en toe 'ns aeve te sjnuffele aan die zachte häörkes om dae sjpeciale babygeur op te sjnoeve.

Zo koup ich ouch nog waal 'ns ein sjtökske Maja zeip, went dan ruuk ich mam weier aevekes bie mich trök.

Lèts waar ich op reis op'ne boot nao bekans 't ènj van de welt; nao de Noordkaap in Noorwegen. Ich zout op 't dek, dik ingepak en zoug ein sjitterend poollandjsjap aan mich vurbie trèkke. Naeve mich zout eine ónbekende man en op ein gegaeve moment sjtouk hae ein piep op. Dat waar al zoget... wae rouk nog ein piep allewiele.

Kortóm, de vlam góng in de piep en doe koum mien madeleine-moment... pap zout opèns naeve mich. D'n toebak haw presies dae geur dae ich zó goud koosj van vruiger. Ich vroug aan d'n heer of ich get korter bie moch kómme zitte om nóg baeter te kenne sjnoeve en lag mer gaw oet woróm, veurdat hae op vraem gedanke koosj kómme.

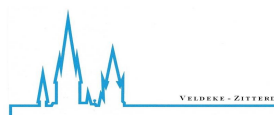

Dao zout ich dan. Ómgaeve door ein ónaerds sjoon landjsjap, omhuld door ein veur mich zó vertroewde lóch en genoot van 't moment, intens gelökkig!

Op dat momènt vulde ich dat ich veur michzellef weier ein nuut madeleine-momènt haw gemaak, wie ein foto zonger apparaat, mit allein mien zintuge.

Ich wunsj uch alleney veur dit nuje, nog onbesjreve bouk van 2023, gáns vööl sjoon madeleine- momènte!

Yolanthe Rademacher

Äöver 't sjlachte van verke in Beeg

Vreuger haw m'n vööl sjlechte in Beeg. In de viërtiger jaore waore dat óngerangere: Graadje Smeets op Staa, Sjiër van Willem Smeets oppe Maert, bie Tina van Helmke, Zefke Tholen-Demandt, Jan Mosterd, Adolf Niessen, Gusjke Kitzen, de vader van Gusjke, echtgenoot van Drien, Kóab van Paul (Kóab sjlachde op den dèn van Bert Cörvers naeve de café van de Witte), Tuur Croonenberg (sjlachde gein verkes), Frans van Dommelen en ziene zoon Jo, Gène Strikers, Wiel Helgers. Versjillende van dees sjlechte hawwe winkel mer sjlagden ouch aan hoes bie de luuj oet 't dörp.

Es 't verke vèt waar, zóa rón dj Sint Marteskirmes, waar gesjlach. De meiste boereluuj hawwe veer verkes. Eine waar gesjlach in november, eine in februari en twië wore verkoch óm de pach te betale. De Becker in de Mik sjlachde hiël vreug vanwaage de Echter kirmes. Jederen daag waar gesjlach mer vöör al op maonjig en deenzig. Van te vööre waar e sjlachbreefke (e saort belasting) gehaold en 't verke waar door 'ne käärmester twiëmaal (lebendig en gesjlach) gekäörd.

Es bewies kreeg 't verke dan 'ne stempel op de rök.

Es 't verke gesjlach waar dan waar 't op de sjlachleier gehange om te stökkere.

Ein anger meneer waar hóagrök sjlachte; dat beteikende dat men van de rögke-strank gein losse kortelëtte maakde.

Naodat de platte rubkes waore droet gouwe en de knäök oete sjénke gesjneje, en de sjouwers droet gehaold kaom 't verke in twië stökke op de läönige van twië steul te ligke. Eder stök waar good aafgespeuld en mit de hóagrök d'r bie bleef alles eine daag staon óm aaf te sterve.

Nao al dit werk ging men nao bènne óm koffie te drénke, e stökske vleisj op 'n sneej bróad van 't gesjlachde verke te preuve en 'n dröpke te drénke.

's Angerendaags woor alles gestökkerd en in de tien gedaon. De twië sjènke en e sjouwerstök kaome ónger in de tien, baovenaan kaom dan 'ne hawve kop, get spek en 'n iëske. In een verhouding van eine kilo zawt op tiën kilo vleisj woor alles good vääor bedèrf bewaard. Nao drie waeke in 't zawt wore de sjènke droet gehaold, aafgespeuld en ènnige oere in kawd water gezat. Dan wore ze opgehan- ge aan de keldertrap of in de kääke. In de vlegentied deeg m'n dan 'ne zak d'r óm.

'n Proof vääor de pestóar

Sommige boereluuj die versjillende verkes hawwe en meistal baeter bie kas zaote es mennig anger hoeshawwe brachte dan versjillende deil van 't pas gesjlach verke nao de pestóar, ónger angere blood en huidvleisj en 'ne sjènkentump. 't Is bekènd dat 't aete van orgaanvleisj in kómbinatie mit alcoholische drank wie wien en sjnaps - wo sommige pestuers nogal leefhóbbber van waore- gich (jicht) kan veróarzake, meistal in de gevrichte van de veut. De legendarische hoearsarts dokter Vic Duijsens gebroekde dan vääor dees klach de väälzègkende term: pestóars- veutje.

Sjlechterie Jo van Dommelen in de Peperstraat

Harrie Claessen. (Beegs dialect)

Bron: Interview mit Sjlechter Jo van Dommelen oet 1988, HVB.

Ei Krutske

Dao sjteit tösje al dat kaore ei krutske aan de kantj,
In ós sjoon, goud, Limburgs landj.
(Jo Erens)

És me vanaaf 't Mariniersmone-
ment richting sjtad löp, zuut me aan
de rechterkantj, ein bietje versjaole,
dit kruuts sjtaon.

Dit woord in 1937 geplaatstj door de
firma Laudy en op 6 mei ingezae-
gend door mgr. Lemmens.

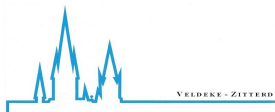
Dit kruuts lik aan de vruiger
kruusing van de auwe Leijenbrou-
kerwaeg, de waeg nao 't Casino
(Bergerhaofwaeg) en de waeg nao
de Kolleberg en Hillesberg.

In november 1990 woort nao ein
reparasie 't kruuts opnuuts ingezae-
gend door pesjtoor Berendsen.

In 2015 veil nao eine sjtörm 't gipse corpus van 't sjeine kruuts. Nao ein repara-
sie door Agnes Schmeitz is dit weier vasmak aan 't sjeine kruuts.

In 2007 woort door De Mander ein nuujaorsgedich bie hun wunsje gevoug en dat
haw betrekking op dit kruuts.

*Jeder huuske haet zien kruutzke
Mèr ouch langs jeder waeg of sjtraot
Woort vruiger ei kruuts gepaot
Tiedloos hilt Onze Livenheer de wach
En deks woort Häöm bezuik gebrach*

*Vanaaf 't bergske kik Hae oppe Leijenbroukerwaeg
 Wo door wages op en neier wurt gevaeg
 En ouch de luuj die zich sjpouwe en gèt jage
 Zeen ocherm neit te beklage*

*En zit den daag der weier op
 Dan sjóddelt Hae èns mit de kop
 En dènk waat is der?
 Datzelfde dege ze toch ouch al gister*

Bronnen:

- Wilms, Maassen en Nohlmans, Kapellen en kruisen in Sittard, sept 1972, 2de druk
- Info Lei Verheijen
- Info De Mander

Zittesje gezègkdes en sjpreuke die koum nog gebroek waere

Mam, pap, wie kump dat? *'t Kump van 't kómme en 't geit van 't gaon.* Ein gezègkde dat mien awwesj gebroekde es ze geine zin hawwe óm antjwoord te gaeve op ós vraoge. Dat passeierde gelökkig neit dèks. Mesjiens daoróm herinner ich 't mich nog zo goud.

Euveriges höb ich 't idee dat me vruiger mee gezègkdes gebroekde es noe. Beveurbeeld: *Ich wou dat se oppe Kolleberg (de Graethei, de Mookerhei) zouts.* Dan wunsjde se emes wied eweg, wo bekans nemes woonde. Es ein kèndj neit loesterde, woort gezag: *Höbs te sjtöb in dien ore?* En *emes läöker in de zökke kwatsje* daorentaege beteikende luuj de ore van de kop kletsje of moele.

Ein waarsjuwing óm goud oet te kieke waar: *Kiek oet dien pupsje.* En es get goud en snel lökde zag me: *Dat geit wie ein dampnetele fluitje.* Dampnetel? Es kènjer maakde veer van de haole sjtengel van ein doufnetel (Lamium) ein fluitje.

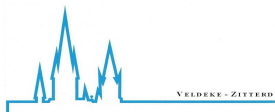
Vandaag d'n daag kènne veer zègke: *Corona koum te paerd en góng te vout.* Mit anger weurd: dat virus haet ós snel te pakke gehad en 't doert lang veurdat 't weg is.

Wie ich miene *paeternónk* vroug wie awd hae waar gewore, zag hae: *Zo awd wie mien henj, mer neit wie mien tenj.* Daezelfde nónk haw nog mee sjoon gezègkdes. Es eine van de kènjer bleef zeure zag hae: *Doog d'r get mögkevèt op, dan geit 't euver!* Pas later koum ich d'r achter dat mögkevèt gaaroets neit besjteit!

Hae leerde mich ouch 't versje: *Henderik van Sjpenderik, waat rammelt dich dien bóks. Dat kump van al die botermèlk, van klótsj, klótsj, klótsj.* Zien vrouw, mien *paat*, waar ummer *lapatsj* zag de nónk, hae meinde daomit: ummer van hoes.

Van emes dae d'r sjlech oetzoug van krankigheid of elenj, woort gezag : *dae haet 'n gezich wie eine kleie Livvenheer.* De veurgewènde krenkde óm neit nao sjool te mótte gaon, nuimde me *sjoolpien.* Es de oetvluchte, *de gemaakte menkes,* neit hólpe, woort 'r toch *verzoemp:* *Veer höbbe ós langs de sjool gesjtaoke!* En es me deig esof me krank waar: *Hae is krank en óngezón dj, mer hae vrit wie 'ne sjaops-hóndj.* Tensjlotte nog ein waersjpreuk: *'t Raengent panne en sjtreupóppe,* dat woort gezag bie eine sjtórmwèndj. Laote veer haope dat ós dat besjpaart blif.

© John Hertogh

Puzzel DWIGB - meert 2023

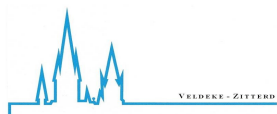
Leif luuj,

Eine puzzel mit Limburgse weurd, die geer in de puzzel mó't doorsjtraepe.

Sóms zeen de lètste lettesj, de eesjte letters van 't volgende woord en ómgedreed.

De euvergebleve letters zeen de oplossing.

- amai	- geweun	- maedje	- sjetser
- amelank	- geine	- moel	- sjirpe
- aove	- geis	- moelejantje	- sjöp
- aovend	- greutsj	- magochel	- sjravele
- bees	- indrök	- mósjele	- sjtrapatse
- bezaete	- invaeme	- muilik	- trampele
- blaore	- jaomer	- muulke	- traon
- bökkem	- jatsprie	- netele	- tröötekonkoer
- daag	- jemere	- nötterik	- udder
- deier	- jeuke	- oetgelaote	- unjere
- deile	- joedas	- oetgetut	- urges
- drek	- kameelskuke	- oots	- vaart
- eesj	- kaolik	- oukouk	- vetsese
- eiges	- kaord	- peetsje	- veuroet
- erbel	- kroenekraan	- peitsj	- vraem
- essig	- lebbere	- rie	- vrieje
- fóddele	- leich	- roetsj	- zaod
- foekepot		- serviam	- zeiver
- gats		- sjaop	- ziepesjprènger
			- zjwart
			- zökkezuimer

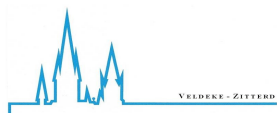

z	b	l	a	o	r	e	z	t	e	o	r	u	e	v	r	a	e	m	i
m	ö	k	r	o	e	n	e	k	r	a	a	n	i	r	o	m	r	o	n
a	k	k	i	t	v	t	e	r	e	m	e	j	g	i	e	e	e	e	d
e	k	t	k	s	i	e	g	l	e	b	r	e	e	e	t	l	o	l	r
d	e	i	l	e	e	e	n	e	s	e	i	r	s	j	s	a	k	e	ö
j	m	o	e	l	z	a	o	d	l	z	j	e	j	e	j	n	n	j	k
e	e	k	i	l	i	u	m	a	m	a	i	v	r	e	s	k	o	a	r
g	r	e	u	t	s	j	i	r	p	e	o	e	a	e	e	g	k	n	e
k	e	r	d	s	j	o	p	m	o	t	r	t	v	l	j	a	e	t	g
i	b	e	d	j	s	e	e	a	e	e	e	s	e	e	s	t	t	j	n
l	b	l	e	e	e	d	k	g	t	r	s	e	l	p	t	s	ö	e	è
o	e	e	r	r	l	a	u	o	g	j	t	l	e	m	e	g	ö	s	r
a	l	t	h	e	e	s	k	c	e	s	e	e	b	a	e	i	r	t	p
k	g	e	c	m	d	s	s	h	t	t	j	e	i	r	p	s	t	a	j
u	e	n	i	o	d	j	l	e	u	i	s	r	n	t	d	s	n	p	s
o	i	n	e	a	ó	a	e	l	t	e	e	v	v	r	r	e	u	a	e
k	n	o	l	j	f	o	e	k	e	p	o	t	a	e	o	a	e	r	p
u	e	a	o	v	e	p	m	ó	s	j	e	l	e	i	a	u	w	t	e
o	t	r	a	a	v	u	a	e	k	l	u	u	m	e	k	u	e	j	i
n	ö	t	t	e	r	i	k	s	e	g	r	u	e	d	a	a	g	s	z

Sjik eine mail mit de oplossing nao veldekezitterd@gmail.com en ónger de gouw oplossinge

Wurd ein lekkere flesj wien verlaot, besjikbaar gesjteld door **Wienhanjel van Berkum**.

Cor Baltis

Ich woon noe al bienao twintig jaor mit vael plezeer in Zitterd. Trök kiekend op mien laeve höb ich van de 79 jaor die ich noe bèn in totaal 57 jaor in Berg gewoond. Ich höb gaer in Berg gewoond. Ein hoes op de Keuningsberg laote boewe wo ich in 't begin vanoet mien slaopkamer het vaer op de Maas op en neer zaog vare.

Guliks dörpke

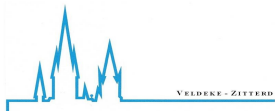
Berg waor vreuger veur Napoleon ein Guliks dörpke mit ein eige bejsuur. Pas in 1800 kaom Berg mit de vreugere Gulikse Vrieheid Uermund bie ein. Vanaaf toen waor ut de gemeente Uermund. Berg haw vreuger neet vael groäte boerderieën. Hèt waore biena allemaol keuterbuurkes. Veurdats 't Julianakanaal woor gegrave kooste deze mekkelik nao hun lendj op de Graethei kômme. Doa nao môste ze allemaol via de brök gaon. De brök waor de ênnigste toegangs waeg vanuit Zitterd. Euver de Bergrweg ginge de luuj van Berg nao Zitterd. In miene jônge tied zaog ich op donderdigmôrge vâöl vrouwlui mit de bös nao de Zitterse mert gaon. In dèn tied 'n uitje.

Berg kende vreuger neet vâöl deftige femieles. De gemeente-ontvenger, de familie Alberti haw vreuger veel lendj en nauurlijk de familie Passue die woonde in het witte redershoes in de Maasstraot. Dat hoes is jaomer genòg afgebraoke. Ich dènk dat dees familie Passue ut riekste waor van Berg.

Brikke

Net es bie vâöl dörpe aan de Maaskentj ginge ouch vâöl Bergse families in de zomer nao de brikke in Duitsjland. Dat waor hel wirke, mèr es ze trök kaome hawwe ze flink verdeend. Es men de kans kreeg woor dat geldj omgezat in drek. Dat doerde tot 1914, ut begin van de iëeste waereldaorlog.

Eine beroemde Bergse jông waor zeker Thei Neutelings. Ziene pap Willem haw ouch ein klein boerderieke. In de zomer ging hae ouch mit ein ploog luuj nao de brikke. Zoon Thei moos mit. Ziene meister op de school in Uermund waor bie zien pap gewaes en aangeraoje haem door te laote liëere veur òngerwiezer. Dat zaot ter neet in. Thei moos mit nao de brikke. Zien laeve verangerde toen hae nao militaire deens mos. Hie koosj hae zich tuine. Hae pakte de studiebeuk ter hendj en haolde 't eine boekhouddiploma nao het angere. Neutelings woor later gevraagd es directeur van de Liga-kènjerbiscuitfabrik.

Hae haw ouch geveul veur reclame te make, kreeg patent op ein oetvènding en woor van directeur ouch rieke eigenaer van de Ligafabrik. Hae kaom gaer nao Berg. Van 't Ougsfiës woor hae iëreveurzitter en van de hermenie beschermhiër. Euver häöm heb ich ein book gesjreve.

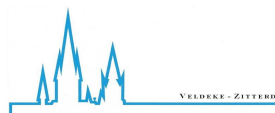
Woningboew

Door de aanlék van ut Juliankanaal woor Berg ingeslaote tösje ut Julianakanaal en de Maas. Vääöl plaats om oet te breije woor der neet. Door ut vertrèk van de firma Louis Muyris & Zonen kreeg Berg weer ruimte om hoeze te boewe. Dao woor ouch gauw gebroek van gemaak. Veural toen Berg (mit Uermund) in 1982 bie de gemeente Stein kaom.

Berg is noe bienao vol geboewd. Af en toe zeen ich toch nog dat ein nuuj hoes weurd geboewd. Alle stökke grondj waere op die meneer benut. Berg haet zaö get 2000 inwoners. Op dit moment zeen er nog ein paar cafees. In de Maasstraat 't Stoakhoes, ein ech broen café en op het Beatrixplein ein aetcafé annex hotel en ein gooj frituur. Aan het vaer is al versjillende jaore ein terras wo ut altied drók is.

Harry Strijkers

Ein richtig Zittesj kèndj

Dan wurt me gevraag óm ein verhaol veur Veldeke te sjrieve en dan zaet me drek jao went es ein richtig Zittesj kèndj wilt me de taal en tradities hoog hawte.

Ze vraoge waal èns bès doe bènne de walle gebaore? En jao dat bèn ich!

Ouch mien veurawwesj zeen richtige Zitterder.

Miene euvergrootvader van pap ziene kantj Hubaer Cals, haw ein bekkerie in de Lömmerichersjtraot. Ze nuimde häöm : De Krènt Cals (vruiger haw jederein eine bienaam in Zitterd). Me zaet dat hae dae naam te danke haw aan 't feit dat hae mit eine sjlók te vööl op mit de vot in de krènte waor gevalle! Ich kèn mich es kèndj herinnere dat es ich mit mien mam dao haer góng ich ummer in die ganse grote pöt oppe toonbank eine babbelaer moch oetzuike.

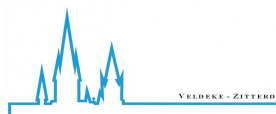
Miene opa Mil Cals haw ein sjlechterie oppe Pötsjtraot. Dao kreeg ich natuurlik altied ein sjief woosj en höb ich later dèks zelf mitgehólpe in de winkel, went de sjlechterie woort euvergenómme door Mil Cals miene paetenónk.

Mien oma van mam ziene kantj Fiene Meerts (ich bèn nao häör genuimp, zie waor mien paettant) woonde es kèndj ouch in de Pötsjtraot, ze hawwe dao ein kaffee.

Ze leerde eine man oet Viele kènne, Engelbert Schins, hae koum es soldaot zich eine pitsje in de kaffee en ze waor op sjlaag verleif en zag dae is van mich.

Mien oma moosj nog 21 waere wie ze trouwde in 1923. Ze trouwde op dónderdig veur de wèt, op vriedig veur de kirk en op zaoterdig äöpende ze de zaak Schins-Meerts in de Lömmerichersjtraot in laevesmiddele. Ze kreg 8 kènjer, mien mam Toos Schins, waor de tweede in de rie, en mien oma boewde oet nao 8 zake wènt ze wol veur jeder kèndj eine winkel. Waat eine óngernummesj geis es vrouw in dae tied! Zie regelde alles, opa waor mee van d'n achtergróndj. Ze äöpende dus al gaw einen 2e winkel taegeneuver 't Kirkesjträötje. Later koum de concurrent de Gruiter naeve hun, bie de äöpenning haw mien oma eine laevesgrote ballón opgehange mit es reklaam: In kaas zijn wij de baas!!

Miene pap Gieljam Cals (oftewaal Broer Cals) haet mien mam lere kènne op waeg nao de H. Gemma, ze hawwe allebei ein sjterk gelouf. Dao bèn ich oet gebaore en waat bèn ich dao greutsj op. Miene pap is helaas vööl te jónk gesjtorve, ich waor pas vief jaor en toch haet hae mich alles mitgegaeve same mit mien mam óm mich ein richtig Zittesj kèndj te vuile en te zeen.

Zo is mich ouch de vastelaovend mit de paplaepel ingegaewe.

De vastelaovend is sjus veurbie en ich höb noe al heimwee. Waat is dat toch ummer eine bezunjeren tied. Went wae in Zitterd is gebaore hiltj van sjpas en sjaele kal, zo begint 't prinseleidje van miene pap dae in 1946 prins waor. D'n eesjte prins nao d'n oorlog, gein sjoon prinsepak mer eine frak went me koosj nog neit oetgelaote viere, dao waor d'n elènj te groot veur gewaes. 't Vastelaovesbloud zit dan dus ouch in mien aore en bèn greutsj dat mich dat is mitgegeave.

Dae euvergrootvader Hubaer kreeg 101 jaor geleje de ridderorde van de Pappegey,

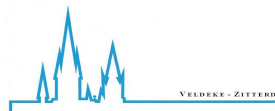
Baer Cals (naef van miene pap) in 1932, Mil Cals (miene paetenónk) in 1975, ein ich zaet de gek precies 11 jaor geleje in 2012.

Nao dit verhaol zal uch dudelik zeen wórom ich mit heel vääł greutsjigheid zègk:

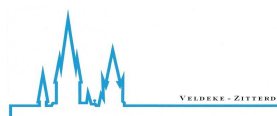

Wo kan 't ouch minder dat ich zo bèn,ich hoort 't al in mien weig me haw mich gesjónke gelökkig in Zitterd mien eesjte laeveleich, in mien ouge sjteit gesjreve Zitterd baovenal!

Dat richtig Zittesj kèndj Fieny Cals

Waat d'r te gebeure sjteit dit jaor

Sjtoumcursus Zittesj | 16 november

Op ein leeg-drempelige meneier gaeve veer oetlèk euver de sjpelling van 't Zittesj en wie weurd in 't Zittesj gesjreve mótte waere.

Deilname is gratis mer waal gaer vanteveure aanmelje. Dit kènt uterlik tot 13 november e.k. via: veldekezitterd@gmail.com ; mer bedènk waal vol=vol

Gounsdig 16 november óm 20.00 oere bie Schtad Zitterd.

Zittesje Vlog

Höb geer al èns gekeke nao de Zittesje Vlog dae veer opnumme mit bekènde luuj. In de zomer is nog eine vlog opgenómme mit de veurzitter van Fortuna; d'n heer Ivo Pfenning. 't Biezunjere aan de vlogs is dat dees gans door jeugd waere verzörg: Nina Cals verzörg 't interview en Tom Werdens zörg veur 't camerawerk.

Geer vèndj deze vlog op 't YouTube kanaal van Veldeke Zitterd. Kènt geer dit neit direk trökvènje? Zuik dan in google op "YouTube Veldeke Zitterd" en dan kómp geer zeker bie oze vlog oet. Bènnkort sjteit d'r weier eine nuje volg aan te kómme!

't Zittesj ABC veur kènjer

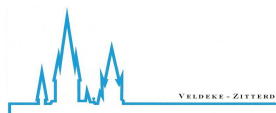
Dit nuutste buikske van Veldeke Zitterd zal op 18 november officieel waere gepresenteerd. Vanaaf zaoterdig 19 november zal 't in de winkel ligke bie boukhanjel Krings oppe Brandjsjtraot, bie Flow's Boekensteun oppe Sjteivig en bie Speels oppe Pötsjtraot. Inteikenaere kènne hun exemplaar vanaaf 19 november aafhaole bie boukhanjel Krings.

Meer informatie euver 't bouk tref geer in dees oetgaaf aan.

Groot Zittesj Dictee | 1 december

In eine óngedwóngne sfeer ein dictee make. 't Geit hiebie neit óm zo wenig muigelik faeldesj te make mer óm te kieke wo dat geer sjtaot mit sjrieve van 't Zittesj. Geer zeet ouch neit verplich óm 't aantal foute kènbaar te make mer daegein dae dit waal wilt doon en de wenigste foute haet is de wènnaar van d'n aovend.

Dónderdig 1 december óm 20.00 oere bie De Vief Heringe

Waat deit Veldeke Zitterd?

Door 't jaor organiseert Veldeke Zitterd versjeie activiteite en waere d'r versjillende publicaties verzörg. In 't veur- en naojaor versjient oze periodiek "Dao wo ich gebaore bèn", wo-in proza en poëzie aafgewisseld waere mit leuke weit-zakes en anekdotes.

Eine greep oet waat veer organiseiere door 't jaor: *Sjtoumcursus Zittesj, Quiz Ich hawt van Zitterd en De Zittesje Vlog*

In de aafgeloupe jaore höbbe veer ouch oetgaves verzörg wie bieveurbeeld: *Bouk Van Oukouk pès Cötelbaek door John Hertogh, 't Zittesj laesplenkske en 't Greumelmetje*

Wilt geer ouch oze digitale nuutsbreif óntvange? Sjik eine e-mail nao veldekezitterd@gmail.com ó.v.v. nuutsbreif en veer zörge dat geer opgenómme waert in ós adressebesjtandj.

Actuele informatie euver ós activiteite wurt gedeild via facebook en instagram en is te vènje op ós website: www.veldekezitterd.nl

Wie wurt me vrundj of lid van Veldeke Zitterd ?

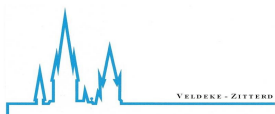
Sjik eine e-mail nao veldekezitterd@gmail.com mit de óngersjtaonde gegaeves:

Naam

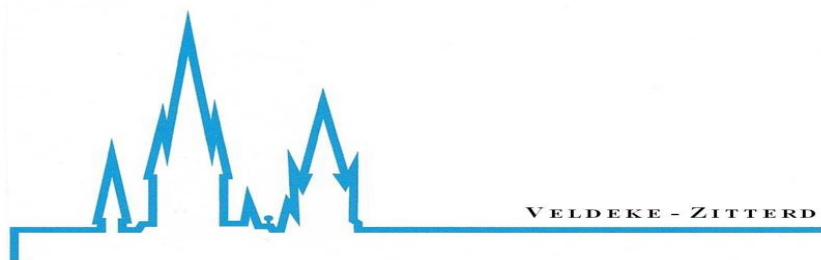
Adres en Woonplaatsj

E-mailadres

Ein lidmaatsjap van de Veldeke Zitterd kos € 23,- per jaor. Hiemit zeet geer ouch automatisch lid van Veldeke Limburg en sjeunt geer ós bie ós activiteite óm 't sjpraeke, laeze en sjrieve van 't Zittesj dialec te bevordere. Vrundj waere van Veldeke Zitterd kènt ouch! Veur € 15,- per jaor sjeunt geer ós en krieg geer van ós 't zelfde es bie ein lidmaatsjap. Geer zeet dan allein gein lid van Veldeke Limburg. Kiek veur meer informase op www.veldekezitterd.nl

Besjtuur Veldekekrènk Zitterd

Ralph Schaeken	veurzitter
Patrick Werdens	sikretariaat
Carina Daniels	
Christianne Bergman-Göttgens	
Piet Deeder	
Cor Baltis	
Erik Meulmeester	
Roger Claessen	

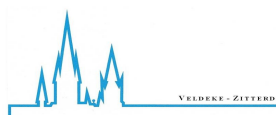
Ereleden:

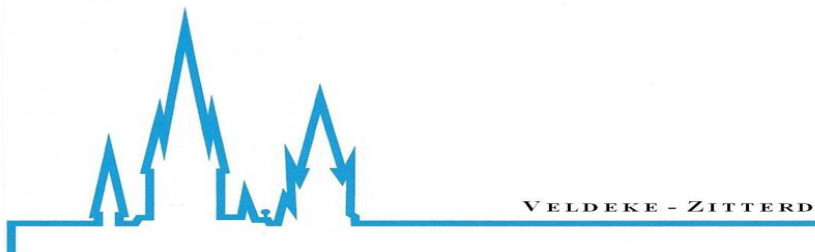
Mevr. Rosie Cals-Heijnen	✝
Dhr. Hein Bovendeaard	✝
Dhr. Guus Roebroek	✝
Dhr. Harie Bronneberg	
Dhr. Jan van Kempen	
Dhr. Fernao Schmeits	
Dhr. Frans Walraven	
Ere veurzitter dhr. Jean Knoors	
Lid van verdeinste dhr. Léon van Binsbergen	

Website: **www.veldekezitterd.nl**

Mailadres: **veldekezitterd@gmail.com**

Facebook: **veldeke krènk zitterd.**

Cultuurbewakesj van `t Zittesj

G. Boetzkes & Zn. Verhuizer
 Arno Dols. Hovenier
 Optiek Leo Gijzen
 Tjeu de Heus Beeldvorming
 Roland Knops.Trailers&More
 Laque Kappers
 Keurslager Vink-America
 Marion Willemsen Trainer+Adviseur
 Wijnands Projectmanagement
 Smeets Goed in Vastgoed
 Rademakers Fur&Fashion
 Podotherapie Verjans
 Sctad Zitterd
 Zuidlease BV
 YLO Makelaardij
 Metis Notarissen
 Tapperie de Gats
 Vahsen Constructies
 Sjtichting Oktoberfeeste Zitterd
 Hoesartse Zitterd Hobma, Cals en Machielsen in
 Sjtadspraktijk
 Nieuwenhuis IT & Connectivity
 Kaffee de KUP
 De Limbourg Sittard
 Martin Hendricks Holding
 Café 't Sjerfhoes
 De Vief Heringe
 MijnGazet

Dhr. Cor Baltis
 Dhr. Ton Vandenbergh
 Dhr. Lejao Beursgens
 Dhr. Carl Maas
 Dhr. Jan Ruigt
 Dhr. Marc Webers
 Dhr. Rob den Rooijen
 Dhr. Fred den Rooijen
 Dhr. Peter Wilms
 Dhr. Leo Kretzers
 Dhr. Boek Laudy
 Dhr. Hans Laudy
 Dhr. Michel Janssen
 Dhr. Jean Knoors
 Dhr. Ruud Rousseau
 Dhr. Ron de Louw
 Dhr. Guus Daniels
 Dhr. Ray Eikelboom
 Dhr. Jos Dukers
 Dhr. Luc van Neer
 Dhr. Mathieu Jetten
 Dhr. Joop Petit
 Dhr. Ruud Röcker
 Dhr. Geert Kessels

Wilt geer ouch "Cultuurbewaker van `t Zittesj "waere??
 Veer kenne eure financiële sjteun goud gebroeke.
 Laot `t ós weite!

